

gemelde factoren, onder aftrek van de bestaande H.O.R. in vergelijking met het maximum van de dan behaalde winst.

Het komt dus hierop neer, dat de H.O.R. in mindering wordt gebracht van het plafond, gevormd uit genoemde factoren, waarna de grootte der onbelaste reserve vaststaat, die vervolgens wordt vergeleken met het maximum van de winst. Is laatstgenoemde factor in enig jaar hoger dan die grootte, dan komt dit laatste bedrag ten laste van de winst. Is hij lager, dan dit lager cijfer.

De zaak ligt dus anders dan ik aanvankelijk in dit opzicht voorstelde, niet de onbelaste reserve wordt verminderd met de H.O.R. echter het plafond van de onbelaste reserve.

REPERTORIUM VAN LITERATUUR OP HET GEBIED VAN ACCOUNTANCY EN BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

Redactie: Centrale Documentatiedienst inzake bedrijfsorganisatie N.V. (C.D.B.)

TIJDSCHRIFTENREPERTORIUM

A. ACCOUNTANCY

II. HET ACCOUNTANTSBEROEP

Business and professional training

Hooper, F. C. — Korte beschouwing over de gevaren van specialisatie in het algemeen en van de accountantsopleiding in het bijzonder. Schr. betoogt dat de accountantsopleiding te beperkt is en te weinig ruimte laat voor een brede algemene ontwikkeling, terwijl de student ook geen tijd heeft om hier zelf aan te werken. Algemeen wordt aanvaard dat een accountant door zijn theoretische kennis en door het feit dat hij regelmatig in contact komt met allerlei categorieën van bedrijvigheid een inzicht krijgt in de problemen die zich in die verschillende bedrijven voordoen en op die wijze de capaciteiten verkrijgt voor een leidende positie in de industrie. Schr. betwijfelt dit sterk en dringt aan op een uitbreiding van de accountantsopleiding in die zin dat de student geschikt gemaakt wordt voor de leidende arbeid. Tenslotte worden enkele suggesties gedaan om dit probleem op te lossen.

A II 3

Accountancy Nr. 640, December 1946 013.2

IV. LEER VAN DE CONTROLE.

Contrôle op het onderhoud in een kleine fabriek

Redactie — Korte uiteenzetting van een eenvoudig georganiseerd controlestelsel. Twee regels dienen streng te worden gehandhaafd: geen onderhoudswerk zonder geschreven order en elke order moet worden onderworpen aan goedkeuring van de leiding. De ervaring van schr. is dat het beschreven stelsel zeer effectief en economisch werkt.

A IV 1 *Bedrijfseconomische mededelingen uit het buitenland* 1, Nr. 2, 1946/47

B. BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

a. ALGEMEENE BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

I. ALGEMEEN.

Verborgene wenken

Plaats, Th. v. d. — Schr. zet kort en zakelijk uiteen dat met de emancipatie van de industrie en de enorme groei van de bedrijfshuishouding ook de problemen toegenomen

zijn en de bedrijfsleider langzamerhand de behoefte aan theoretische kennis is gaan gevoelen. Wil men bestaande literatuur raadplegen dan volgt veelal een tijdrovend zoek in allerlei boeken en tijdschriften. Dit kan men voorkomen door zich te abonneren op één der in Nederland bestaande documentatie-systemen aan de hand waarvan men elk onderwerp op zodanige wijze kan rangschikken dat men op eenvoudige wijze alle geclassificeerde artikelen over één of meer onderwerpen bij elkaar kan zoeken; men hoeft slechts deze artikelen aan die instelling of aan een bibliotheek op te vragen. Schr. geeft een korte, duidelijke uiteenzetting van het bij de U. D. C. en de Centrale Documentatiedienst gevolgde systeem en somt de hoofdingelingen van hun beide codes op. Het artikel bevat zeer waardevolle wenken voor de wetenschappelijkgezinde bedrijfsleider.

B a I

Het Moderne Bedrijfsleven 10, Nr. 3, Februari 1947

845

Die Amerikanische Industrie Ende 1946

Gabler, K. — Interessant verslag van de positie der Amerikaanse industrie gedurende het jaar 1946 waar ook het Nederlandse bedrijfsleven een zekere lering uit zal kunnen trekken. De gedachtegang is deze dat de industrie der Verenigde Staten in het afgelopen jaar de onaangename ervaring heeft opgedaan dat de omschakeling van oorlogs- naar vredesproductie meer moeilijkheden met zich brengt dan die van vredes- naar oorlogsproductie en dat deze problemen worden bepaald door de volgende criteria: Geleidelijke afschaffing van productie- en prijscontrolemaatregelen; de positie van de arbeidsmarkt; belastingwetgeving; de algemene economische positie. Genoemde onderwerpen worden uitvoerig besproken. Tenslotte nog een korte vermelding van de visie van schr. op de problemen waarmee de Amerikaanse onderneming in het lopende jaar geconfronteerd zal worden.

B a I

L'organisation Industrielle XVI, Nr. 2, April 1947

01

III. WAARNEMINGSMIDDELEN

Figures that show profit trends

Redactie — Welke cijfers en welke rapporten zijn het belangrijkste voor de leiding bij het beoordelen van het bedrijf? Dit is voor elk bedrijf verschillend, en kan voor een bepaald bedrijf in de loop van de tijd wisselen. De rapporten moeten geen statisch beeld geven doch als het ware een film vertonen van het bedrijf, zodat men steeds kan vergelijken. Enkele voorbeelden uit de praktijk maken het artikel aantrekkelijk.

B a III 1

American Business 17, Nr. 3, Maart 1947

29.01

IV. LEER VAN DE KOSTPRIJS EN DE PRIJSVORMING.

De vertraagde aanpassing der fabricagekosten in industriële ondernemingen

Velden, J. v. d. — Schr. wijst op het gevaar van in een periode van stijgende productie onevenredig stijgende kosten. Het systeem der variabele budgettering vond pas ruimere toepassing juist in 1929 toen de vertraagde aanpassing der kosten bij daling der productie (progressieve kosten) het oude winstpercentage in gevaar bracht. Thans dienen wij echter speciaal in het oog te vatten de zgn. degressieve kosten welke bij stijgende productie in absolute zin niet evenredig stijgen. Blijft de stijging van deze kosten achter bij de door de variabele budgettering toegestane dekking dan is dit geen fabricagewinst. Om nu enerzijds de voordelen der variabele budgettering te handhaven en anderzijds de ongunstige werking ervan in verband met het verschijnsel van de vertraagde aanpassing der kosten te elimineren, splitst schr. de degressief variabele kosten in een vast en variabel bestanddeel. De moeilijkheden die hierbij rijzen worden aan de hand van een voorbeeld behandeld.

B a IV 1

Maandblad voor Accountancy en Bedrijfshuishoudkunde Nr. 1, 20-12-46

524.2:521.2

Unit distribution costs must come down or profits will vanish

Crisp, R. D. — Twee krachten drijven het Amerikaanse bedrijfsleven naar een periode van verlaging van verkoopkosten per eenheid: de stijgende productiekosten en de starre prijzen. De automobiellindustrie wordt als voorbeeld gekozen. Korte bespreking van de beide methoden waarmee verlaging der verkoopkosten te benaderen is. Schr. bespreekt in het kort een aantal praktische wenken om tot dat doel te komen.

B a VI 23

American Business 17, Nr. 1, Januari 1947

524.3

Bedrijfsleiding en administratie

Spaan, J. B. J. — De tegenzin die in vroeger jaren van de zijde der technische bedrijfsleiding bestond tegen cijfer-overzichten is door de moderne bedrijfsadministratie geheel overwonnen. Het is deze laatste immers die door het maken van overzichten de bedrijfsleider in staat stelt elke mutatie in de technische bedrijfsvorming te volgen, waardoor langzamerhand een intensieve samenwerking is ontstaan tussen de beide instanties. Deze gedachte wordt uitvoerig theoretisch uitgewerkt voor de verschillende problemen die zich in de onderneming voordoen en wel efficiency-overzichten, de loonkwestie, kostprijsberekening, prijs- en voorraadpolitiek. Uit het betoog resulteert dat de bedrijfsleiding opgenomen moet zijn in de gehele bedrijfsvoering en financiering van de onderneming; de administratie verschafft de middelen om op elke vraag van elke afdeling op korte termijn een antwoord te geven.

B a IV 16

Het Moderne Bedrijfsleven 10, Nr. 4, Maart 1947

313.1:88

VI. LEER VAN DE ORGANISATIE

Veiligheidstechniek

Winkel, N. C. — De eis wordt gesteld dat iedere behoorlijke fabriek beschikt over een veiligheidsinspecteur. Uitvoerig wordt de taak van deze functionaris aangegeven. Schr. gaat dan over tot een bespreking van verschillende beveiligingsmaatregelen die kunnen worden getroffen ten aanzien van de vlakbank, de meest gevaarlijke houtbewerkingsmachine, en licht deze uiteenzettingen met enkele afbeeldingen toe.

B a VI 1

Bedrijf en Techniek Nr. 12, 15 Januari 1947

393.1:B464.1

De mogelijkheid en de wenselijkheid van standaardisatie in de methoden van administratieve organisatie

Groot, A. M. — Bij de administratieve organisatie is men nog ver van uniforme oplossingen, hoewel deze wenselijk en tot op zekere hoogte mogelijk zijn. Teneinde de standaardisatie-gedachte in de administratie te kunnen verwerkelyken dient men vier onderdelen te onderscheiden, welke hier worden aangegeven en in het kort omschreven.

B a VI 1

Organisatie en Efficiency 9, Nr. 1, Januari 1947

81:012

L'entreprise qui grandit

Caussin, R. — In een systematisch opgebouwd betoog analyseert schr. de evolutie van de structuur van het bedrijf naarmate het bedrijf zich ontwikkelt. In een inleidende beschouwing wordt uiteengezet hoe in het algemeen een bedrijf langzamerhand groeit. Vervolgens bespreekt schr. elk der opeenvolgende stadia van ontwikkeling afzonderlijk, namelijk: het kleinbedrijf, het middelgrote bedrijf en het grootbedrijf. Tot slot enkele belangrijke theoretische conclusies.

B a VI 1

Organisation Scientifique 21, Nr. 2, Februari 1947

011.1

Management point of view

Forrester, J. — Korte bespreking van een opmerkelijke Zweedse firma die in betrekkelijke korte tijd een wereldreputatie heeft verkregen: de historische groei; de productie-resultaten, de samenstelling van het personeel en de constructie van het fabrieks-complex. Een photo en een plattegrond van het bedrijf alsmede enkele statistiekjes zijn in de tekst opgenomen. De feiten en illustraties zijn ontleend aan publicaties van L. M. Ericson.

B a VI 1

Industry Illustrated 15, Nr. 2, Februari 1947

B 63

Bedrijfsrecht, Economisch recht

Knol, H. D. M. — Schr. bespreekt in dit artikel wat hij onder bedrijfsrecht verstaat en welke onderdelen het omvat. Voorts geeft hij een korte verhandeling over Economisch recht — een nieuw onderdeel der rechtswetenschap — in aansluiting op een opstel van Mr. H. A. Foyer. De eerste bestaansreden van een economisch recht ligt in de eigenaardige eenheid van dit gebied dat overal ontstaat waar het particuliere bedrijfsleven in aanraking komt met de economische politiek der Overheid. De rechtsbronnen worden uitvoerig vermeld.

B a VI 1

Maandblad voor Bedrijfsadministratie Nr. 598, Jan. 1947

018

How we test the probable success of outdoor posters

Baker, J. W. — Na in het kort enkele criteria voor de classificatie van posters te hebben opgesomd geeft schr. enkele uitkomsten van een enquête bij 134 reclameleiders

naar hun oordeel over de beste vijf posters gedurende de afgelopen tien jaren. Hieruit bleek dat de poster met een tekst die de lezer een bepaalde gevolgtrekking laat maken het meeste succes garandeert. Naast dit criterium van verkoop-methode dient de poster naar de criteria van aethetica, leesbaarheid, tekening, contrastwerking, basis van belangstelling en onderscheidingsvermogen beoordeeld te worden. Elk van deze criteria kan volgens een bijgevoegd puntenschema beoordeeld worden.

B a VI 11

Printers' Ink Nr. 10, 7 Maart 1947 765.81

Case histories show how pre-evaluation guides advertisers

Manville, R. — Met behulp van een aantal afbeeldingen van advertenties, die geanalyseerd worden, toont schr. aan dat de effectiviteit van deze wijze van reclame belangrijk kan worden vergroot door de resultaten te schatten voordat de advertentie wordt gepubliceerd.

B a VI 11

Printers' Ink Nr. 6, 7 Februari 1947 765.11

8 elements in good sales letters

Housman, E. M. — Schr. heeft gedurende enkele maanden een studie gemaakt van de uitgaande correspondentie in de detailhandel en geeft als resultaat daarvan een aantal waardevolle gegevens die als normatieve richtlijnen kunnen dienen. Een brief moet duidelijk, eenvoudig, overzichtelijk en zonder omslag zijn gesteld; inlichtingen bevatten omtrent verkoopvoorwaarden, gebruik van het goed en andere factoren, die voor de afnemer van enig belang kunnen zijn.

B a VI 11

Printers' Ink 218, Nr. 1, 5 Juni 1947 743.21

Pre-evaluation, properly applied, can show which ad to run

Manville, R. — Schr. geeft een aantal eisen waaraan een advertentie, wil ze effectief zijn, moet voldoen. Afbeeldingen van advertenties, die stuk voor stuk besproken worden zijn in de tekst opgenomen. Schr. legt sterk de nadruk op het belang van de opschriften.

B a VI 11

Printers' Ink 218, Nr. 4, 24 Januari 1947 765.11

Bedrijfsefficiency en arbeidsproductiviteit

Groot, A. M. Schr. bepleit maatregelen ter verhoging van de arbeidsproductiviteit, daar de verbetering ervan door de vrije ontwikkeling niet zal plaats vinden. Medewerking van arbeiderszijde mag slechts verwacht worden, wanneer waarborgen worden gegeven, dat zij ook de vruchten van de verbeterde productiviteit zullen plukken en geen schade zullen lijden. Fouten in de organisatie oefenen echter veel groter invloed uit. Door publicatie van, volgens moderne methode van voorcalculatie bepaalde normkosten van alle bedrijfshandelingen in de bedrijfstakken, gebaseerd op exacte waarnemingsmethoden van voorcalculatie zullen de ondernemers misschien in de verleiding komen om hun eigen kosten te vergelijken met de normkosten. Hierdoor kan de efficiency-gedachte doorbreken, hetgeen de arbeidsproductiviteit ten goede kan komen.

B a VI 13

Economisch Statistische Berichten Nr. 1546, 24 Dec. 1946

La vente des produits de consommation

Chapuis, J. A. — Schr. geeft een proef van indeling van verbruiksartikelen naar motieven die voor aankoop een rol spelen. Daarbij beschouwt hij ook de handelsmerken en de wijze van distributie van deze goederen.

B a VI 15

Chefs Nr. 3, Maart 1946

How product line research reduces distribution costs

Crisp, R. D. — Schr. geeft in dit geïllustreerd artikel praktische richtlijnen om tot verlaging van de verkoopkosten te komen. Dit kan worden bereikt door een meer effectieve wijze van verkoop en reclame; het middel hiertoe is het aanleggen van productie-statistieken, onderverdeeld naar de verschillende producten die men wenst te verkopen.

B a VI 15

Printers' Ink 218, Nr. 4, 24 Januari 1947 524.3

Stock control plan to insure profits

Turner, J. — Uitvoerige uiteenzetting van een in een groothandelsbedrijf toegepast systeem voor het beheersen van een voorraad van tweeduizend verschillende artikelen.

De voorraadadministratie wordt zodanig ingericht dat de staf regelmatig inlichtingen krijgt inzake: de dagelijkse brutowinst, de wekelijks ingekochte hoeveelheden; verkochte hoeveelheden per halve maand; verkoopkosten, dagelijkse voorraadcijfers. De administratiekosten worden op deze wijze aanmerkelijk verlaagd.

B a VI 19

American Business Nr. 1, Januari 1947

884

United's made-to-order offices

Redactie — Kort en vlot geschreven, rijk met photo's geïllustreerd artikel waarin schr. een greep doet uit de praktijk van het Amerikaanse bedrijfsleven. Besproken worden enkele onderwerpen die van belang zijn voor de doelmatige inrichting van kantoorlokalen: verlichting met fluorescent licht; wandbedekking, vloerbedekking; acoustiek waar het geraas van machines betreft; ventilatie.

B a VI 23

American Business 17, Nr. 1, Januari 1947

44:434

Wanted: A truly modern office

Ross, J. H. — Op grond van een ruime praktische ervaringskennis zet schr. uiteen dat zovele bedrijven verouderde kantoorinrichtingen hebben, die niet voor hun taak berekend zijn en werkt de gedachte uit dat modern en keurig ingerichte kantoor- en wachtlokalen in belangrijke mate aan de bedrijfsresultaten ten goede komen. Bijzondere aandacht wordt gewijd aan de beschouwing van enkele up-to-date kantoormachines. Het betoog wordt toegelicht met een afbeelding en tal van voorbeelden uit de praktijk.

B a VI 23

American Business 17, Nr. 1, Januari 1947

434:62

Hidden costs in your office?

Ross, H. L. — Aan de hand van enkele voorbeelden hoe het niet moet, worden enkele wenken gegeven voor de inrichting van kantoren. Artikel is vrij negatief.

B a VI 23

American Business 17, Nr. 3, Maart 1947

434

VII. LEER VAN DE ARBEIDSVORWAARDEN

Arbeid in Nederland

Heyden, Ph. M. v. d. — In dit eerste van een reeks artikelen over de sociologie van de arbeid, bespreekt schr. in het kort de periode der industriële ontwikkeling. Gewezen wordt op de tendenz tot samenwerking tussen werkgever en werknemer en het zich meer richten bij de voortbrenging naar de gemeenschap. Noodzakelijkheid tot het stimuleren van deze tendenz en het verhogen van het gevoel van eigenwaarde voor de arbeider. Twee problemen treden hierbij op de voorgrond: functie-analyse en verhoging van de productiviteit van de arbeid. Het vervolg van het artikel begint met de verwerkelijking van het eigenlijke doel dezer reeks, nl. het verschaffen van materiaal op het gebied van de sociologie van de arbeid. Schr. bespreekt de toekomst van Nederland, waarbij aandacht wordt besteed aan de ontwikkeling van de industrie ten opzichte van de landbouw. Om de toekomst te verzekeren moeten middelen worden aangegeven ter verhoging van de productiviteit. Opsomming dezer middelen: samenwerking tussen arbeider en ondernemer; opleiding en scholing, het streven der begaafden stimuleren. Psychologisch onderzoek en taak van de bedrijfsleider. Hier is zowel voor het bedrijfsleven, industrie als overheid een taak weggelegd. Het geheel is verlucht met enige interessante beeldgraphieken.

B a VII 1

Tijdschrift voor Interne Bedrijfsorganisatie Nr. 3, Maart 1947

83

Arbeidsproductiviteit

Kieft, J. v. d. — Een ruimere voorziening in de consumptieve behoeften zou volgens schr. de arbeidsproductiviteit hier te lande in niet onbelangrijke mate verhogen. Niet alleen wordt de productie belemmerd door een tekort aan arbeidskrachten, maar bovendien kan van de totale productie slechts een gedeelte voor binnenlands verbruik beschikbaar worden gesteld als gevolg van de tekorten op onze handelsbalans. Indien geen verdere leningen in het buitenland kunnen worden afgesloten zal het export-kwantum nog toe moeten nemen.

B a VII 2

Economisch Statistische Berichten 32, Nr. 1561, April 1947

33

De Loonadministratie II

Kleyné, J. J. de — In dit slotartikel bespreekt schr. verschillende soorten bonnen en de wijze van behandeling daarvan, het loonrecapitulatieregister, de functie van de loonstamkaart; de verwerking van de uitbetaalde bedragen in de boekhouding volgens een eenvoudig systeem. De verdiende premieën worden berekend volgens het Rowanstelsel.

B a VII 3 *Tijdschrift voor Interne Bedrijfsorganisatie* Nr. 3, Maart 1947

886:829

Opleiding tot industrieel beheer

Taylor, K. C. — Schr. geeft in dit inleidend artikeltje een beknopte beschouwing over het Engelse systeem T. W. I. (Training within Industry), hetwelk men in Engeland gebruikte ter oplossing van de opleidings-problemen van de na-oorlogse economie. Het doel dat men met dit systeem beoogde, was, het de gedemobiliseerden mogelijk te maken zo veel mogelijk weer aan het arbeidsproces deel te nemen. Korte beschouwing over de resultaten met dit systeem bereikt bij de opleiding van opzichters. Het succes was zo groot dat de regering in samenwerking met de ondernemers besloot uitbreiding te geven aan dit systeem. Zo op het gebied van de mijnbouw. De opleiding geldt voor hen wier opleiding, door het in dienst nemen bij de strijdkrachten, burgerlijke defensie of de politie, onderbroken werd. Drie categorieën worden onderscheiden, zij die hun studie waren begonnen en moesten onderbreken, zij die niet aan beginnen konden denken wegens dienstplicht en zij die hun kennis moeten oprispen. De opleiding is een geïntensifieerd wetenschappelijke; van regeringszijde wordt subsidie verleend.

B a VII 7 *Tijdschrift voor Interne Bedrijfsorganisatie* Nr. 3, Maart 1947

32

b. BIJZONDERE BEDRIJVEN

V. INDUSTRIE

Federation des entreprises de l'industrie des fabrications metalliques de Belgique

Redactie — Verslag van een door de „Federation des entreprises de l'industrie des fabrications metalliques de Belgique” naar Amerika gezonden missie die een onderzoek heeft ingesteld naar de sfeer in het bedrijfsleven aldaar. Hierbij zijn vooral de middelgrote bedrijven in de metaalbranche bezocht. In ruim twintig punten wordt op populaire wijze de Amerikaanse houding samengevat tegenover de problemen op het gebied van kwaliteitscontrole, concurrentieverhoudingen, bedrijfsanalyse, bedrijfseconomische theorieën, streven naar kostprijsverlagingen, functionele organisatie, de sfeer in het bedrijf, personeelpolitiek, gereedschap en materiaalvoorziening, voorraadpolitiek. Vlot geschreven.

B b V 4

Chefs Nr. 2, Februari 1947

Le planning dans l'industrie textile

Daveloose, W. — Definitie van het begrip planning; kort overzicht van de verschillende methoden die gevolgd kunnen worden; analyse van de methoden die gebruikt worden in verschillende textielbranches; tot slot enkele praktische conclusies.

B b V 13

Organisation Scientifique 21, Nr. 2 Febr. 1947

22:B467

Invloeden op de explosiviteit van acetyleen

Winkel, N. C. — Achtereenvolgens behandelt schr. kort en overzichtelijk de volgende onderwerpen, gezien in het kader van de veiligheidsmaatregelen binnen het bedrijf: Invloed van waterdamp op de explosiviteit van acetyleen; explosiviteit van acetyleen-lucht-mengsel; explosie-grenzen van acetyleenlucht; invloed van de druk op de bovenste explosie-grens van lucht-acetyleenmengsels; ontstekings Temperaturen van acetyleen-lucht-mengsels. Temperatuurtabellen en diagrammetjes zijn in de tekst opgenomen ter verduidelijking van het betoog.

B b V 20

Bedrijf en Techniek 1, Nr. 15, 1 Maart 1947

393.1